

šoli in javnosti, smo postali važen faktor našega naroda, zaradi česar nas nasprotniki strme občudujejo.

Zadnje državnozbornske volitve in pisava zlasti klerikalnega časopisja nam dajeta laskavo izpričevalo, da se nas mora tudi vpoštevati. Tudi mi imamo prijatelje in lep del naroda za seboj. Ker pa mi ne delamo z lažjo, zlorabo vere, terorizmom in drugimi nedopustnimi pripomočki kakor naši nasprotniki nismo imeli sedaj še zaželenih uspehov. Prepričani smo pa, da delujemo kot odgojevalci in ne kot tirani, da sejemo plemenito seme v srca mladine in našega naroda; naše delo je odkrito, pošteno, očitno, plemenito in z dobrim namenom, zato smo tudi prepričani, da mora obroditi dobrega sadu. Bodočnost je naša, le delati moramo po tej poti naprej vztrajno, neumorno in opirajoč se na lastno moč. Če si sami ne pomagamo, drugi nam gotovo ne bodo. Le v neumornem delu je naš spas. V prvi vrsti moramo vedno popolnovati svojo organizacijo, zaspance dramiti in jih privabiti v društvo k delu, poprijeti se dela zunaj šole za narod vsak po svoji moči, poslušati in delovati po navsvetih naših voditeljev ter držati se trdno najpopolnejšega demokratskega gesla: Vsi za enega, eden za vse! Po tej poti pridemo do ugleda in spoštovanja pri narodu in nasprotnikih. Ker je pa vsako delo vredno svojega plačila, bomo, s prstom kazoč na svoje uspehe, ponosno lahko zahtevali in ne pa beračili, kakor nam vedno sramotilno meče pred oči naš klerikalizem, tudi kos zasluženega kruha za pošteno in zaslužno delo. Mi smo prvoborilci in pionirji na polju prosvete, zato se ne smemo strašiti nobenega truda, poznati ovir in bati se sovražnih navalov. Duh časa nas je zedinil, v duhu časa smo vedno delovali in z duhom časa moramo korakati pogumno vedno bodočnosti nasproti, ki nam mora prinesiti ob neumornem delu tudi zaslužno plačilo!

Iz naše organizacije.

Skupne zadeve.

Vsa „Zavezina“ učiteljska društva nujno prosimo, da nam prijavijo imena članov izvoljenih odsekov za izvenšolsko delovanje učiteljstva.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Predsednik:

L. Jelenc.

Tajnik:

Drag. Česnik.

Štajersko.

Konjiško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, 5. januarja l. 1908., točno ob pol 11. uri, v Konjicah po sledečem vzporedju:

- 1.) Zapisnik.
 - 2.) Dopisi in društvene zadeve.
 - 3.) Poročila: a) o Peskovih predlogih — tovariš Jurko; b) o zborovanju „Zvezinega“ upravnega odbora — tov. predsednik; c) o prvem, po učit. društvu prirejenem roditeljskem sestanku v Čadramljah — tov. Kožuh; d) o dunajskem kongresu za varstvo otrok — tov. predsednik.
 - 4.) O škodljivosti alkohola in tobaka. (Vprašanje, prikrojeno za roditeljske sestanke na kmetih.) Podava tov. Kerhlinko.
 - 5.) Volitev odseka za izvenšolsko delovanje.
 - 6.) Predlogi in slučajnosti.
- Da se snidemo vsi, želi **B r u m e n**, predsednik.

Ormoško učiteljsko društvo je zborovalo 7. pr. m. v Ormožu. Predsednik tovariš Rajšp omenja v svojem nagovoru pičlo število zborovalcev ter obljubi v tej zadevi pri prihodnjem glavnem zborovanju odkrito in resno besedo govoriti. Svojo odsotnost sta opravičila tovariš in gospa tovarišica Šijanec (pouk) ter tov. Bezjak (bolezen).

O XIX. glavni skupščini „Zaveze“ je poročal obširno delegat tov. Pintarič. Ker je bil umrl Vek. Strmšek tudi eden najuglednejših, najdelavnejših in najzanežljivejših udov in od-

bornik naše jugoslovanske učiteljske organizacije, se ga je spominjal pri tej priliki tov. Poreka v toplih besedah, nakar vstanejo navzoči vznok sožalja s sedežev ter zakličejo trikratni slava. — O zborovanju zastopnikov vsega avstrijskega učiteljstva na Dunaju je poročal jako zanimivo tov. Rajšp. Ta točka bi bila dobra za naše redne absentiste; zaradi tega so nekateri tudi opravičeno zahtevali, da se to poročilo še enkrat ponovi.

„Sola-mučilnica“; podaval tov. Rosina. Zaradi že poznega časa je prišla na vrsto le polovica tega referata, ki se pri prihodnjem glavnem zborovanju nadaljuje. Kratek posnetek tega podavanja: Naše razmerje do otrok v šoli ni vedno pravo. V tem razmerju je nekaj sovražnega, mnogokrat neko bojno razmerje. Naše delovanje v šoli ni prijazno prijateljsko poučevanje, kazanje, varovanje, ampak vedno siljenje in vladanje. Naše občevanje ni isto kakor očetovskega prijatelja, polno dobrote, potrpežljivosti in notranjega razumevanja, ampak tuje, rezervirano, polno razdraženosti, nezaupljivosti in predsodkov.

Kot zaupnik v upravni odbor „Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic“ je bil poleg tov. Rajšpa izvoljen še tov. Porekar. — Društvo čestita vestni društvenici tovarišici gđ. Meliti Preskerjevi, ki zapusti zaradi poročitve naš stan. — Navzoči izrečejo željo, da bi bilo glavno zborovanje meseca februarja; določitev dneva pa se prepusti odboru.

Književnost in umetnost.

Popotnik. Letnik XXVIII. Štev. 11. — Prof. Ot. Chlap je napisal dragoceno razpravo „O nra vni vzgoji in nra vnem pouku“, ki jo priobčuje v tej „Popotnikovi“ številki Karel Svoboda. — Janko Bratina referira o knjigi Ellen Keyeve „Šola bodočnosti“. — Miro Šijanec prijavlja nadaljevanje svojega spisa „Triandrus“. — V „Šolsko-higijenskih utrinkih“ govori Ign. Šijanec o nalogi šolske higijene. — Za „Književnim poročilom“, ki navaja novosti na knjižnem trgu, govori „Razgled“ v „Listku“, „Pedagoških paberkih“ in v „Kroniki“ o zanimivostih križem šolskega sveta.

Vabilo na naročbo. Vsi večji in manjši kulturni narodi imajo znano indsko gledališčno igro Sakuntalo prevedeno na svoj jezik, imajo jo Rusi, Poljaki, Čehi in Hrvati; na slovenski jezik sem jo prevedel jaz. Pregledala sta moj prevod dva slovenska pisatelja, eden v Ljubljani in eden na Dunaju in tuptam predručila moje besedilo.

Slavni jezuit Baumgartner se je v svoji priznani „Zgodovini svetovnega slovstva“ o tej igri izrazil tako-le: „Tako se dviguje Sakuntala od najnežnejše ljubezenske idile do visokih čudovitega heroizma in — po indskem naziranju — do božanstva, v katerem se zedinita slast in bolest ljubezni... Pri nobenem drugem poganskem pesniku ne nahajamo tako globokega in pretresljivega naziranja o dostojanstvu in svetosti zakona, kakor ga blaga Sakuntala stavlja pred oči nekoliko lahkomišelnemu in ponosnemu samodržcu... Čarobnost najlepše in najbogatejše prirode obdaja to cvetočo in eterično deklino podobo, ki končno kot materna slika stopi v neposredno obližje Brahmovo.“

Knjiga bo se tiskala v Mariboru v Cirilovi tiskarni v spomin na dejstvo, da so mene šestošolca Mariborske gimnazije 1863. l. spisi mojega nepozabnega učitelja, Davorina Trstenjaka, privedli do ukrepa, da sem se posvetil orijentalistiki.

Obračam se v prvi vrsti do mladine na srednjih in visokih šolah, ki je tudi v Janežičevi dobi bila glavna podpora slovenskemu leposlovju; obračam pa se tudi do čitalnic in bralnih društev, do učit. društev, ter do vseh omikancev, katerim je v narodnem oziru do tega, da se pokaže tudi drugim narodom, kaj se napiše v slovenskem jeziku. Prevod stane 1 krono in čisti donesek bi bil namenjen dijaški kuhinji v Mariboru.

Naročniki se naj oglašajo v teku decembra, da razvidim iz njih števila, jeli morem dati igro v tisk v začetku novega leta ali ne.

Gradec, dne 25. listopada 1907.

Dr. K. Glaser,
Zinzendorfgasse št. 1